

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2007-4-207 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 08-19/196-66
Karar Tarihi : 28.2.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER : Kerem TOMUR, Muhammed GÜNDOĞDU

20 **C. ŞİKAYET EDEN** : Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği
Temsilcileri: Av. Şükran TEZEL, Av. Müge CANPOLAT,
Av. Işıl SEL
Dikilitaş Aşık Kerem Sk. No:42 34349 Beşiktaş/İstanbul

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILAN : Türkiye Garanti Bankası A.Ş.
Levent Nispetiye Mh. Aytar Cd. No:2, 34340
Beşiktaş/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Türkiye Garanti Bankası A.Ş. (Garanti Bankası)'nin, uçak bileti satışına ilişkin faaliyetleri ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanunu ihlal ettiği iddiası.

30 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Şikayet dilekçesinde; Garanti Bankası'nın, Türk Hava Yolları A.O. (THY) iç ve dış hat uçak biletlerinin Garanti Bankası kredi kartlarından biri olan Shop&Miles kredi kartı aracılığıyla promosyonlu satışı hususunda, YKM Turizm Seyahat Acentesi isimli acente (Yeni Karamürsel Turizm Ltd. Şti.) ile münhasırlık anlaşması yaptığı ve bu anlaşma çerçevesinde, sadece söz konusu acentenin indirimli THY uçak bileti satışı yapabildiği ifade edilmekte, eşit konumdaki diğer acentelerin aynı sözleşme şartlarını haiz sözleşme yapma taleplerinin ise Garanti Bankası tarafından herhangi bir rasyonel gerekçe olmaksızın reddedildiği belirtilmekte ve bu suretle 4054 Sayılı Kanun'un ihlal edildiği iddia edilmektedir.

40 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 3.12.2007 tarih, 7956 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 8.1.2008 tarih, 2007-4-207/İİ-07-O.G. sayılı İlk İnceleme Raporu, 17.1.2008 tarih, 08-06 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma

08-19/196-66

50 açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 08-06/64-M sayı ile karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca düzenlenen 21.2.2008 tarih, 2007-4-207/ÖA-08-KT sayılı Önaraştırma Raporu 25.2.2008 tarih, REK.0.08.00.00-110/45 sayılı Başkanlık önergesi ile 08-19 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

- Garanti Bankası'nın şikâyete konu faaliyetinin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil ettiği,

- Ancak; faaliyetin amacının acenteler arasındaki rekabet ortamını bozmak olmaması ve ilgili pazarda rekabeti engelleyici etkisinin çok sınırlı olduğu hususları göz önüne alındığında, teşebbüs hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı

görüşlerine yer verilmiştir.

60

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Şikâyet konusu çerçevesinde ilgili ürün pazarı, "indirimli havayolu taşımacılığı promosyonu sunan kredi kartları pazarı" olarak tespit edilmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

70 Şikâyete konu olan faaliyetlerin tüm ülke genelinde gerçekleştirilmesi ve söz konusu hizmetlerin pazar şartlarının homojenliği dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak tespit edilmiştir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Deliller

I.2.1. Bilgi Tutanakları

I.2.1.1. Şikâyetçi ile Yapılan Görüşme

80 Görevli raportörlerin görüştüğü Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB) yetkilisi ve 13 adet IATA üyesi acente yetkilisi, başta Garanti Bankası ve Akbank T.A.Ş. (Akbank) olmak üzere, kredi kartı hizmeti veren tüm bankaların, çeşitli promosyon ve kampanyalarla uçak bileti satış hizmetinde dolaylı olarak kendileri ile rekabet etmeye başladıklarını; Shop&Miles veya Wings gibi sistemlerle müşterilerini doğrudan belirli acentelere yönlendirmek suretiyle bu pazarda faaliyet gösterdiklerini belirtmişlerdir.

Yetkililer; Kuruma yapılan başvurunun spesifik olarak Garanti Bankası'nın Yeni Karamürsel Turizm Ltd. Şti. (YKM Turizm) ile yaptığı %10 indirimli uçak bileti satış kampanyası ile ilgili olduğunu; 2007 Kasım ayı içerisinde yapılan söz

90 konusu kampanyanın, sınırlı süreli olmasına rağmen, acentelerin ciddi kayıplar vermesine yol açtığını; parasal kaybın yanı sıra, aynı indirimleri sağlama olanakları bulunmadığından, müşterilerin eleştirilerine maruz kaldıklarını; benzer bir durumun Akbank'ın Wings sistemi kapsamında, grup şirketi olan Vista Turizm A.Ş. (Vista Turizm) ile yürüttüğü havaalanı vergisinin müşteriden alınmamasına yönelik kampanyada da devam ettiğini; Akbank ve Vista Turizm'in bu uygulamadan zarar etmemesinin mümkün olmadığını; YKM Turizm'in Garanti Bankası, Vista Turizm'in Akbank, Setur Turizm A.Ş. (Setur)'nin Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (Yapı Kredi Bankası) ve HSBC Bank A.Ş. (HSBC) ile birlikte yürüttüğü kampanya ve promosyonlarla, arkasında herhangi bir finansal destek kuruluşu bulunmayan acentelerin herhangi bir şekilde rekabet edebilmesinin mümkün olmadığını ifade etmişlerdir.

100 Yetkililer ayrıca; bankaların, kendi call-center'ları üzerinden, bankayı telefonla arayan müşteriye tek bir acenteye yönlendirmek suretiyle, doğrudan uçak bileti satışına aracılık etmelerinin yanı sıra, ticari itibarları ve reklâmla, ilişkili oldukları acentelere kazanç sağladıklarını; call-center aracılığıyla şikayete konu uygulamaların ülkenin tümüne yayıldığını; bunun sonucunda herhangi bir ilde ikamet eden müşterinin, bankanın call-center'ını araması halinde, Garanti Bankası örneğinde, İstanbul'daki YKM Turizm'e; Akbank örneğinde ise Vista Turizm'e bağlandığını; bu durumun uzun dönemli etkisinin, internet üzerinden gerçekleştirilen satışların artması ile beraber, ancak sınırlı sayıda acentenin işlem yapabilmesi olduğunu söylemişlerdir.

110 Son olarak, yetkililer tarafından, uçak bileti satışında müşterilerinin kurumsal ve bireysel olarak ayırılabilirliği; kurumsal müşteriler için acentenin güvenilirliği ve geçmiş ticari ilişkilerin büyük önem teşkil etmesi nedeniyle, bağımsız acentelerin avantajlı olduğu; bankaların şikayete konu uygulamaları olan, call-center ve internet üzerinden yapılan bilet satışlarının ise bireysel müşterilerin belirli acentelere gitmesine yol açtığı belirtilmiştir.

1.2.1.2. Garanti Bankası Yetkilileri ile Yapılan Görüşme

120 Garanti Bankası yetkilileri konuya ilişkin olarak, 2000 yılından itibaren, THY ile çalışmaya başladıklarını; 2003 yılında gerçekleştirilen anlaşmanın 2006 yılında sona ermesine rağmen, sözleşme gereğince sahip oldukları uzatma hakkı çerçevesinde 2 yıl daha anlaşma süresini uzattıklarını; anlaşmanın 2008 yılı Ekim ayında sona ereceğini, ancak anlaşma sağlanması halinde süreyi tekrar uzatmak istediklerini belirtmişlerdir.

Yetkililer, ayrıca, sistemin işleyişinin THY'nin Miles&Smiles sadakat programı ile doğrudan bağlantılı olduğunu; THY'nin sık uçan yolcularına mil kazandırarak, bunları uçak bileti alımında kullandığını; Shop&Miles'in da tüketicilerin kredi kartı harcamalarından ekstra mil kazanmalarına imkan sağladığını; harcamaları üzerinden mil kazanan Shop&Miles kartı sahiplerinin kazandıkları uçuş millerini sadece THY ofislerinde bilete çevirebildiklerini; Garanti Bankası'nın IATA üyesi ve THY biletlerini satmaya yetkili acenteler arasında herhangi bir ayırım

130 yapmasının imkan dahilinde bulunmadığını, bunun ticari menfaatlerine de uygun olmadığını ifade etmişlerdir.

Yetkililer şikayet konusuna ilişkin olarak ayrıca;

- 2007 Kasım ayı içerisinde Shop&Miles müşterilerinin %10 indirimli THY uçak bileti alabilmelerine yönelik bir kampanya gerçekleştirildiğini; bu kampanyanın deneme amaçlı olması nedeniyle, sadece YKM Turizm acentesiyle çalışıldığını; konu hakkında Bankalar Birliği'ne ve TÜRSAB'a gönderilen yazılarda, *"bu pilot çalışma ile kampanya maliyetleri ve müşteri geri dönüşlerinin ölçümlenmesinin amaçlandığı, geri dönüşlerin olumlu olması ve maliyetlerin makul bir seviyede olması halinde söz konusu kampanyanın tüm acentelerle yapılabileceği"*

140 ifadelerine yer verildiğini;

- Bu kampanyadan, tanıtımın kısa tutulması ve mevsimin uygun olmaması gibi sebeplerle, beklenen sonucun alınmadığını; planlanan 45 günlük sürenin ikinci haftasında uygulamaya son verildiğini; gelecekte benzeri uygulamalar yapılırsa, belirli standartların sağlanması ve katlanması gereken maliyetlerin paylaşılması halinde çok sayıda acente ile de çalışılabileceğini; Garanti Bankası'nın bugüne kadarki kart hizmetlerine yönelik çeşitli kampanya ve promosyonlarında çok sayıda acentenin yer aldığını;

- Shop&Miles'in indirimli havayolu taşımacılığı promosyonu sunan kredi kartları pazarında birçok bankanın ürünü ile rekabet ettiğini; anılan kartın kullanımda diğerlerine göre mil kazanımında avantajlı görülebileceğini; ancak, özellikle son dönemde Akbank tarafından yürütülmekte olan Wings programının uçuşlarda havaalanı vergisini karşılaması ve bu uygulamanın tüm havayollarında geçerli olmasının müşterilerin tercihlerinde değişikliğe yol açtığını; ayrıca Yapı Kredi Bankası, HSBC, T. İş Bankası A.Ş., Akbank ve Finansbank A.Ş. başta olmak üzere, neredeyse tüm bankalarca verilen kredi kartlarının, müşterilerine kendi seyahat hatları üzerinden, toplanan puanların birkaç katı değerinde hizmet satın alınmasını sağladığını; tüm bunların Garanti Bankası ile rakipleri arasında fark kalmamasına neden olduğunu; örneğin, Shop&Miles kredi kartı programı

150 kapsamında yapılan harcamalarda THY biletleri için daha fazla mil toplanabilirken, HSBC Advantage sisteminde bir puanın tatil harcamalarında dörtle çarpıldığını, İş Bankası Maximum kart uygulamasında ise, Maximum karttan üçte bir fiyatına MaxiPuan'la uçak bileti alma imkânı sağlandığını; buna bezer örneklerin çoğaltılabileceğini;

160

- Bankaların, müşterilerine telefon hatları aracılığıyla uçak bileti satışına kredi kartları üzerinden aracılık ettiğini; bu hizmette "Garanti Uçuş Hattı" sistemini kullanan Garanti Bankası'nın, YKM Turizm'den hizmet aldığını; buna göre, kart hamilinin 444 0 333 nolu telefondan uçuş hattını tuşladığında, YKM Turizm'e bağlandığını; kendisine bankanın aracılık hizmeti verdiği ve hizmetin YKM Turizm'den verildiği bilgisinin iletildiğini; aynı bilginin garanti uçuş hattı ile ilgili tüm ilanlarda da açıkça görüldüğünü; bu uygulamanın amacının, müşteri memnuniyetinin artırılmasını ve müşterilerin kendisini özel hissetmesini sağlamak olduğunu

170

ifade etmişlerdir.

I.2.2. Yerinde İncelemelerde Elde Edilen Belgeler

I.2.2.1. Trek Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Trek Turizm)'den Elde Edilen Belge

180 Raportörlerce yapılan yerinde incelemede, Trek Turizm'den elde edilen belge, bir müşteri tarafından Garanti Bankası'na ait kredi kartı ile yapılan harcamaları gösterir bilgileri içermektedir. Söz konusu kredi kartı ekstresinde, harcama kalemlerine ilişkin bilgilerin yanı sıra, harcamalar aracılığıyla kazanılan bonusların "Garanti Uçuş Hattı" aranarak uçak biletine çevrilebileceği bilgisi de yer almaktadır.

I.2.2.2. Elit Seyahat Servisi ve Organizasyon Ltd. Şti. (Eltra Tur)'den Elde Edilen Belgeler

190 Eltra Tur'dan elde edilen belgeler, turizm acenteleri çalışanlarının birbirleriyle, TÜRSAB çalışanları veya yöneticileri ve Garanti Bankası yetkilileriyle yaptıkları yazışmaları içermektedir.

- 14.11.2007 tarihli bir yazıda özetle; Garanti Bankası'nın şikâyete konu olan kampanya uygulamasından duyulan rahatsızlık dile getirilmekte ve rahatsızlığı ortadan kaldırmaya yönelik bazı çözüm önerileri Garanti Bankası yetkilisi ile paylaşılmaktadır.

- Yine 14.11.2007 tarihli başka bir yazıda ise, "Böyle bir kampanya yapmak istiyorsanız TÜRSAB ile bir anlaşma yaparak tüm seyahat acenteleri tarafından kullanılabilir bir kampanya yaratabilirsiniz" ifadeleri yer almaktadır.

200 - TÜRSAB tarafından Garanti Bankası'na yönelik olarak kaleme alınan 2.11.2007 tarihli yazıda özetle, şikâyete konu olan kampanya uygulamasının 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'na aykırı olduğu iddia edilmekte ve söz konusu kampanya uygulamasından TÜRSAB üyesi olan acentelerin duydukları rahatsızlık dile getirilerek kampanyadan bir an önce vazgeçilmesi rica edilmektedir.

210 - Mezkur yazıya karşılık olarak Garanti Bankası yetkililerince TÜRSAB'a yönelik olarak kaleme alınan 7.11.2007 tarihli cevabi yazıda ise, söz konusu uygulamanın TÜRSAB yazısında bahsi geçen kanun hükümlerine herhangi bir şekilde aykırılık teşkil etmediği belirtilmekte ve aşağıdaki ifadelere yer verilmektedir:

"Adı geçen kampanya; süreli ve pilot bir kampanya olup; bu pilot çalışma ile kampanya maliyetleri ve müşteri geri dönüşlerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Geri dönüşlerin olumlu olması maliyetlerinin makul bir seviyede olması halinde söz konusu kampanya birliğiniz üyesi tüm acentelerle de yapılabilecektir. Ancak bu çalışmanın yapılabilmesi söz konusu pilot çalışmanın sonuçlarına ve

kampanya maliyetlerinin karşılanmasını talep eden acentelerin varlığının yanı sıra bu acentelerin sistemsel altyapıya sahip olmaları koşuluna bağlıdır.

220 *Yukarıda açıklandığı üzere; kampanyanın bir acenteye mahsus yapılması söz konusu olmayıp belirtilen hususları sağlayan birliğinizi üyesi tüm acentelere açıktır.”*

Eltra Tur'dan elde edilen diğer belgeler de yukarıda örnekleri sunulan ifadelere benzer ifadeleri içermektedir.

I.2.2.3. Garanti Bankası'ndan Elde Edilen Belgeler

Garanti Bankası'ndan elde edilen belgeler; Garanti Bankası'nın yanı sıra HSBC, Yapı Kredi Bankası ve İş Bankası gibi bazı banka kredi kartları aracılığıyla, uçak bileti temin veya diğer bazı hizmetlerin gerçekleştirilmesine yönelik olarak düzenlenen bazı kampanyaların reklâm metinlerinden ve bazı yazışmalardan oluşmaktadır.

230 Garanti Bankası tarafından Türkiye Bankalar Birliği Bankacılık ve Araştırma Grup Başkanlığı'na yönelik olarak kaleme alınan yazıda, yukarıda da yer verilen TÜRSAB iddialarına ilişkin cevabi açıklamaların yanı sıra, yine söz konusu kampanyanın pilot bir uygulama olduğu hususuna yer verilmiş ve ayrıca *“Kaldı ki bankamız, diğer bankacılık faaliyet konularının yanı sıra kredi kartı ve üye işyeri ilişkisi özelinde dahi, hali hazırda turizm sektöründe TÜRSAB üyesi birçok firma ile çalışmakta, üye işyeri ilişkisi kurmakta, indirim ve taksitlendirme çalışmaları yapmaktadır.”* ifadeleri kullanılmıştır.

240 Garanti Bankası'ndan elde edilen diğer bir belgede ise, Türkiye'de birçok büyük bankanın, kredi kartı kullanıcılarının turizm ihtiyaçlarını karşılayabilmek için IATA üyesi bir acente ile işbirliği yapmakta olduğu belirtilmekte; Shop&Miles kredi kartı hamillerinin kazandıkları milleri tüm THY ofislerinde bilete çevirebilmeleri mümkün iken, diğer bankaların yürüttükleri benzer mil programlarının bilete çevrilebilmesinin sadece tek bir acentede gerçekleştirilebildiği ifade edilmektedir. Söz konusu belge, ayrıca bazı bankaların uyguladıkları programın niteliğine ve bankaların işbirliği içerisinde olduğu acenteye ilişkin bilgiler içermektedir. Buna göre, Yapı Kredi Bankası, HSBC ve İş Bankası Setur ile, Finansbank Entaş Turizm A.Ş. ile ve Akbank ise Vista Turizm ile işbirliği içerisinde.

I.3. Değerlendirme

Başvuru konusunu esas olarak, Garanti Bankası'nın, THY iç ve dış hat uçak biletlerinin Shop&Miles kredi kartı aracılığıyla promosyonlu satışı hususunda, acente olarak YKM Turizm ile münhasırlık anlaşması yaptığı iddiası oluşturmaktadır.

Ayrıca şikâyet dilekçesinde, söz konusu faaliyetlerin tek bir acente aracılığıyla gerçekleştirildiği ve aynı hizmeti aynı şartlarla vermeyi kabul ederek, bu yönde taleplerini belirten acentelerin, bu taleplerinin Garanti Bankası tarafından reddedildiği ifade edilmektedir.

260

I.3.1. 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

4054 sayılı Kanun'un "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesi uyarınca, *"Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma yada kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri"* hukuka aykırı ve yasaktır.

270 Garanti Bankası'nın şikâyete konu faaliyeti, bu maddenin aykırılık durumlarına örnekler verilen ikinci fıkrasının (e) bendinde yer alan, *"Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması"* hali ile benzerlik göstermektedir.

Şikâyete konu olayın bir tarafı banka iken, diğer tarafı da indirime tabi olan biletlerin satışını gerçekleştiren acentedir. Bankanın buradaki konumu sadece kredi kartının kullanımı ile sınırlıdır. Bu nedenle bankanın sadece tek bir acente ile anlaşma yapması halinde eşit durumdaki diğer acenteler arasında ayrımcılık yapıldığı söylenebilir. Bu durumda önaraştırma safhasında elde edilen bilgi ve belgelere başvurmak yerinde olacaktır.

280 Yukarıda tespitlere ilişkin bölümde yer verilen, Eltra Tur'da yapılan yerinde incelemede tespit edilen belgeler arasında bulunan, Garanti Bankası yetkililerince TÜRSAB'a yönelik olarak kaleme alınan 7.11.2007 tarihli yazıdan ve Banka yetkililerinin verdiği bilgilerden, şikâyet edilenin piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerden herhangi birisine münhasırlık sağlamak gibi bir amacının bulunmadığı; şikâyete konu faaliyetin gerçekleştirilmesindeki temel amacın müşteri geri dönüşlerinin tam olarak hesaplanabilmesi olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim şikâyetçi konumunda bulunan TÜRSAB ile şikâyet edilen Garanti Bankası yetkilileri arasında gerçekleştirilen ve tespitler kısmında yer verilen yazışmalarda söz konusu husus açıkça belirtilmekte ve Garanti Bankası yetkilileri tarafından, söz konusu pilot uygulamanın başarılı olması 290 halinde, gerekli şartları sağlayan tüm TÜRSAB üyesi acentelerle işbirliği yapılacağı açıkça ifade edilmektedir.

Ayrıca, dosya mevcudu bilgilerden, şikâyete konu olan faaliyetin 1.11.2007-31.12.2007 tarihleri arasında yürütülmesinin planlandığı, ancak sektörde yer alan diğer acentelerden gelen tepkiler üzerine, 15.11.2007 tarihinde sona erdirildiği belirlenmiştir. Bir başka deyişle sektördeki rekabet, bir rekabet ihlalinin varlığının kabulü halinde dahi, sektör aktörleri tarafından yeniden tesis edilmiştir. Bunun yanı sıra yukarıda belirtildiği üzere şikâyete konu olan uygulama yalnızca 14 gün gibi çok kısa bir süre devam ettirilebilmiştir. Dolayısıyla, rekabeti engelleyici bir amaç taşımayan şikâyete konu faaliyetin, 300 çok kısa bir süre için uygulanabilmiş olması nedeniyle, piyasadaki rekabeti engelleyici etkisinin de sınırlı olduğu kanaatine varılmıştır.

I.3.2. Hakim Durum Değerlendirmesi

4054 sayılı Kanun'un "Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması" başlıklı 6. maddesi, "Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır." şeklinde düzenlenmiştir.

310 Kanun'un 3. maddesinde ise, hakim durum; "Belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü" olarak tanımlanmıştır.

320 Dosya mevcudu bilgilere göre; "İndirimli havayolu taşımacılığı promosyonu sunan kredi kartları pazarı"nda çok sayıda teşebbüs faaliyet göstermektedir. Bu teşebbüsleri Garanti Bankası, İş Bankası, Yapı Kredi Bankası, Türkiye Ekonomi Bankası A.Ş., Denizbank A.Ş., Akbank, Finansbank ve Citibank A.Ş. olarak sıralamak mümkündür. Bu bankalar arasında ücretsiz bilet kazandıran mil programlarına yönelik özel kartı bulunan bankalar ise Garanti Bankası, Akbank ve Denizbank'tır. Edinilen sektör bilgilerine göre, havayolu şirketlerinin ücretsiz bilet kazandıran mil programlarını izleyen kullanıcı sayısı yaklaşık 700.000; Garanti Bankası'nın bu pazardaki kullanıcı potansiyeli ise yaklaşık 350.000'dir. Diğer özel kart sahiplerinden Akbank'ın yaklaşık kullanıcı sayısı 170.000 iken, Denizbank'ın kullanıcı sayısı ise yaklaşık 39.000'dir. Garanti Bankası ilgili ürün pazarında faaliyet göstermeye başlayan ilk firmadır. Ayrıca, bu Banka'nın THY ile uçuş bileti temini hizmetine yönelik işbirliği de bulunmaktadır. İlgili ürün pazarında pazar payı belirlenirken kart kullanıcı sayısının yanı sıra, kullanım oranlarının da dikkate alınması gerekmektedir. Nitekim pazarda faaliyet gösteren ilk firma olması ve THY gibi "bayrak taşıyıcı" bir firma ile yakın ilişki içerisinde bulunması nedeniyle, Shop&Miles kartının kullanım oranı diğer kredi kartlarına göre daha yüksektir. Dolayısıyla; THY'nin Türkiye hava taşımacılığındaki %50'nin üzerinde pazar payına sahip olduğu gerçeği de göz önünde bulundurulduğunda Garanti Bankası'nın ilgili ürün pazarında pay açısından "lider" konumda olduğu kanaatine varılmıştır.

340 Ancak, hakim durum tespitinde kullanılan en önemli kriterlerden birisi pazar payı olmakla birlikte, bu kriter bir teşebbüsün hakim durumda bulunduğu tespiti için tek başına yeterli değildir. 4054 sayılı Kanun'da açıkça belirtildiği üzere, bir teşebbüsün hakim durumda kabul edilebilmesi için rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücüne sahip olması gerekmektedir. Dosya konusu olayda ise, şikâyete konu olan uygulama, piyasanın diğer aktörlerinden başka bir deyişle müşteri/aracı konumundaki acentelerden gelen tepkiler nedeniyle başlangıcından 14 gün sonra gibi kısa bir süre içerisinde sona erdirilmiştir. Bu kadar kısa bir süre içerisinde kendi iç dinamikleriyle rekabetin yeniden tesis edildiği bir sektörde faaliyet gösteren teşebbüsün, rakiplerine nazaran yüksek olan pazar payına rağmen hakim durumda bulunduğunu söylemek güç olacaktır.

08-19/196-66

Bu çerçevede, şikayete konu faaliyeti gerçekleştiren Garanti Bankası'nın 4054 sayılı Kanun anlamında hakim durumda olmadığı neticesine varılmıştır.

350 **J. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre; şikâyet konusu faaliyetin amacının acenteler arasındaki rekabet ortamını bozmak olmaması ve ilgili pazarda rekabeti engelleyici etkisinin çok sınırlı olduğu hususları göz önüne alındığında, teşebbüs hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.